

RÁDI DÁVID

„Szia! Van egy perced? – Bocsánat, most sietek!”

„MINDIG MEG LESZEK GYŐZŐDVE RÓLA, HOGY AZ ÓRA AZ ÓRÁS LÉTEZÉSÉT, A VILÁGEGYETEM PEDIG AZ ISTEN LÉTEZÉSÉT BIZONYÍTJA.” (Voltaire)

Írásommal gondolkodásra, tudatosságra és emlékezésre hívom a kedves olvasót!

Rohanó világunkban egyre nehezebben tudunk megállni, és nemcsak a természetre, hanem az emberi kezek alkotta szép tárgyakra sem tudunk rácsodálkozni, noha azok vesznek minket körül, és esetleg még történetük is van. A világ felgyorsult (de mi jöhet még ezután?), és az ember igyekszik tartani a tempót, ameddig csak bírja.

Ehhez a tempóhoz sok mindent használ, különösképpen időmérő eszközöket. Azonban a mai mentalitás és árukészlet már azt sugallja, hogy ha elromlik valami, akkor „dobj el, és vegyél helyette újat!” E szerint a gondolkodásmód szerint jobb és gyorsabb megoldás.

A másik divatos mondat pedig: „Nem kell nekem óra, a telefonon nézem meg az időt!” Nem mindenki túri meg magán az órát, esetleg irritálja is, de ne felejtjük el, hogy nem mindenhol használhatjuk a telefont az időleolvasásra, mert nem elegáns, esetleg mások nem tolerálják (templom, színház, előadás, nagyobb események stb.). Szeretjük leolvasni az időt. Szeretjük tudni, hogy mikor ér már véget a tanóra, a munka, az adott esemény. Szeretjük megtervezni, hogy mire és kire (!) mennyi időt tudunk fordítani... A mai világ nem az „időmilliomosságról” szól.

A fennmaradt mechanikus (kar)órák egy régebbi kor értékeit képviselik, és sok mindent rejtnek magukban. Például azt, hogy még nem szaladt ennyire a világ. Amikor még minőségi volt valami. Amikor még megbecsülte az ember azt a keveset, amije volt, és örült neki...

Ha idősebb az olvasó, esetleg eszébe juthat egy szép emlék arról, hogy párjától milyen alkalomból kapott egy ilyen órát. Ha fiatalabb az olvasó, eszébe juthat, amikor látta és hallot-

ta, amikor nagypapája vagy nagymamája felhívta az órát egyik reggel, amikor unokaként náluk nyaralt. Milyen szép emlékek is lehetnek ezek!

Ezek az órák elgondolkodtatóak és történelmet hordoznak magukban. „Ó ha ez mesélni tudna!” – azt hisszük, hogy az emlékek valahogyan manifesztálódnak ezekben a tárgyakra. Életünk nagy eseményein, legvidámabb vagy legszomorúbb pillanatainkban is viseljük (nem hordjuk!) őket. Amikor már nincs velünk valamely közeli hozzátartozónk, akkor egy ilyen használati tárgy éreztetheti közelségét, hiszen tudjuk, hogy mindig rajta/vele volt. Ő maga azonban már lehet, hogy egy jobb helyen van, „hol nincs fájdalom, sem aggodás, sem sóhaj, de végtelen élet!” – énekeljük az elhunytakért szóló kontákban.

Elemezzünk, gondolkodjunk, nézelődjünk!

Első ránézésre látjuk magát az órát, amely a tok, a számlap, a mutatók és a szíj összessége. Azonban ez nem minden, ugyanis van valami, ami működteti: a szerkezet.

Már az elgondolkodtató, hogy amit látunk, meg sem moccanna anélkül, hogy az ember az évszázadok (!) során innovációk sokaságát

meg ne valósította volna! Nagyon érdekes, hogy az embert is működteti a szíve, úgy a tárgyakat is működteti valami, esetünkben a szerkezet az órát.

TEST ÉS TOK

Az emberi test. A test, amely mindent összefog. (Eszembe jut egy régi időkben vitatott kérdés: a test a lélek börtöne?) A test foglalja magába szerveinket, lelkünket. A testünkkel mozgunk, a testtel élünk, de a test nem minden. A test csak az egyik oldal. A lélek egészíti ki. A test külsőleg látható sérülést szenved, megöregszik, meghal.

Órák esetében a tok az, ami magában foglalja mindent. A tok nélküli óra hamarabb tönkremegy, porosodik, fokozottan kell óvni. Tok nélkül nem az igazi. Tok nélkül használhatatlan. De a tok nem minden, hiszen hiába a tok, ha nincs benne semmi. A tok is tönkremegy előbb-utóbb.

ARC ÉS SZÁMLAP

Az emberi arc sokféle, de vannak azonos vonások. Az emberi arc az, ami sok mindent kifejezhet. Kifejezheti állapotunkat, érzéseinket, hangulatunkat. Az idő múlása is meglátszik rajta...

A számlap, amire ránézünk, amiről leolvassuk az időt, sok mindent hordozhat magán: Először is nem mindegy, hogy milyen a számlap színe (fekete, fehér, ezüst, arany stb.). Sokszor a hangulatot is meghatározza, kifejezi. Az sem felejtendő, hogy milyen állapotban maradt meg. Van, amit teljesen megevett az idő vasfoga, van, aminek jól áll a patina, és van olyan is, aminek akár a 60 év sem ártott meg...

Másodszor, nem mindegy, hogy a számok hogyan helyezkednek el rajta. Vannak nyomott, rakott, illetve vésett indexek, amelyek lehetnek arab számok, római számok, sőt akár lándzsás, vonalas jelölések.

ÉLETVEZETÉS ÉS MUTATÓK

Mi az irány, amit követek? Merre mutat az életem? Túl lassan vagy túl gyorsan telik? Helyesen működik a lelkem, vagy van valami, ami miatt nem jó irányba tartok? A lelkem állapota határozza meg, hogy milyen ütemben haladok az életben (haladok-e egyáltalán). Ha valami nincs rendben, akkor nem külsőleg kell megoldanom, hanem belsőleg, a felszín alatt érdemes keresnem a megoldást és rendet rakni.

A szerkezet mozgatja a mutatókat. Ha a szerkezet megbízhatatlanul működik, az időt is megbízhatatlanul jelzik a mutatók.

LÉLEK ÉS SZERKEZET

Mint ahogyan nem nyílnak meg csak úgy akárkinek, hacsak nem tudja a megfelelő „módszerrel” megnyitni szívünket, úgy egy ilyen régi órát is gondosan lezártak.

A legtöbb egyszerű, pattintós hátlappal rendelkezik, de vannak csavaros hátlapú modellek, amelyekhez speciális nyitó kell, ellenkező esetben megsértjük a hátlapot, tokot. Bizony... sokszor sértjük meg egymást is, mert nem megfelelően nyitunk a másik ember felé, és csak a felszín kapargatjuk...

Az emberi lélek összetett, akárcsak a szerkezet. Mindkettőnek van dinamikája, valami hajtja előre. Az elsőt maga Isten teremtette, az utóbbit az ember alkotta. A lényeg, hogy egyik sem működne, ha nem lenne minden a helyén. Sokszor látjuk, hogy lelki szinten mégis elromlik valami bennünk. Szükségünk van a megújulásra, a lelkigyakorlatra, az imára, a lelki felfrissülésre.

Régi órák esetében szervizre van szükség. Egy hozzáértő órás (sajnos kevés van!) apró darabjaira szedi szét a szerkezetet, tisztítja, összeszerelésnél pedig megolajozza a megfelelő helyeken... Ha szükséges, akkor kicseréli a tönkrement alkatrészeket. Ezután pedig a szabályozás történik, hogy pontosan járjon.

Egy lelkigyakorlat alkalmával olyan folyamatok zajlódhatnak bennünk, amelyek üdvös irányba visznek minket. Lelkünk megújul, ismét minden

működik, a tönkrement lelki fogaskerekeink pedig kicserélődhetnek. Szabályozás is történik, hiszen a megújult lélek új erőre kap, és pontosan kezd járni!

ÖLTÖZET ÉS SZÍJ

Öltözködünk és a különböző ruhákban különbözőképpen érezzük magunkat. A fekete a gyász színe, a letisztultságé, komolyságé. Az élénkebb színek élénkítenek bennünket, környezetünket is. Mit sugallok a többi ember számára az öltözetemmel? Megfelelő-e, keresztényi-e, vagy oda nem illő, esetleg hivalkodó?

Bőr, fém, nato, perlon, gumi, műanyag stb. Ahány óra és szíj, annyi stílus. Az ember a múlt század elején kezdte a csuklóján viselni az órát. Akkoriban még a zsebórák voltak elterjedtek. (Mint most a telefonok!) A történelem ismétli önmagát?) Volt már próbálkozás az óra csuklóra rögzítésére, de az i-re a pontot az I. világháború tette fel. A katonák erre szó szerint rákényszerültek, hiszen a zsebóra nézegetése nem lehetett túl praktikus bevetés közben... A borzalomba menet előtt az órák a katonák zsebére tartófüleket forrasztottak, vagy az egész tokot kicserélték, esetleg csuklóra rögzíthető börtököt használtak... ezekre külön iparágak születtek. Aki túlélte a háborút, ezután már így viselte óráját, ez lett a divat, az elfogadott.

ISTEN ÉS AZ EMBER

Nem minden rossz, amit az ember alkotott. Jobb esetben megpróbálja másolni a Teremtőt, és ez néha sikerül neki, néha nem. Sajnos a rohanással, tárgyakkal és problémákkal telt világunk nem járul hozzá ahhoz, hogy (időben) felismerjük az igazi értékeket, megálljunk és gondolkodjunk azokról. Amilyen egyszerű volt „régén” az élet, most sokszor annyira bonyolult. Miért? – kérdezhetnénk. Azért, mert a mai kor embere nem tudja helyesen megélni szabadságát. Pál apostol gondolata jut eszembe: **„Minden szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de nem minden szolgál javunkra”** (1Kor 10,23).

Nem szolgál javunkra az, ha nem tudunk megállni és elcsodálkozni, elgondolkodni azon, hogy Isten teremtésének mintája mennyire megérintette az embert! Isten a semmiből megteremtette az univerzumot (amelyben több millió galaxis van!), összerendezte, fenntartja és gondot visel rá. Az ember Isten műve előtt csak megállhat és dicsőítést zenghet a szívében. Amikor pedig ránéz egy komplikált összetételű tárgyra, akkor csak hálát érezhet, hogy egy kicsit ő is kapott Isten végtelen intelligenciájából, és képes volt valami szépet készíteni valamikor és valamiből...

